

Vlaanderen
is werk

INVESTEERT IN
JOUW TOEKOMST
ESF

Operationeel Programma ESF Vlaanderen

2014 - 2020

Fiche oproep 377 Opleidingen in bedrijven

**Prioriteit uit OP: 2 “loopbaanbeleid preventief”
investeringsprioriteit 10iii. “Een leven lang leren”**

De fiche van de oproep werd goedgekeurd door het Management Comité op 27 september 2016.

Korte samenvatting van de oproep.....	3
1 Waarover gaat de oproep?.....	5
1.1 Beleidskader.....	5
1.2 Wie behoort tot de doelgroep van de oproep?	6
1.3 Welke acties heeft de oproep voor ogen?.....	6
1.4 Verwachte resultaten van de oproep?	8
1.5 Te consulteren bronnen.....	8
2 Wie kan een project indienen?.....	10
2.1 Promotor en partners.....	10
2.2 Criteria op organisatieniveau	10
2.3 Criteria op projectniveau	11
2.4 Overheidsopdrachten en staatssteun	11
3 Hoe maak je een projectvoorstel op?	13
3.1 Inhoudelijke analyse.....	13
3.2 Projectplanning.....	13
3.3 Begroting en financiering	14
4 Hoe dien je een projectvoorstel in?	18
4.1 Registratie in de ESF-applicatie	18
4.2 Indienen projectvoorstel.....	18
5 Ondersteuning bij de opmaak en het indienen van het projectvoorstel.....	19
6 Hoe weet je of je projectvoorstel is goedgekeurd?.....	20
6.1 Selectieprocedure.....	20
6.2 Projectbeslissing	20
7 Wat zijn de verdere stappen na goedkeuring van het project?.....	22
7.1 Project- en partnerschapsovereenkomst.....	22
7.2 Voorschot	22
7.3 Administratieve verplichtingen.....	22
7.4 Rapportering.....	24

7.5	Thematische werking.....	25
7.6	Controle.....	25
7.7	Evaluatie.....	25
8	Verloop van het project.....	26
9	Bijlagen bij deze oproep.....	27
10	Definities.....	28
11	Frequently Asked Questions	32

Korte samenvatting van de oproep

Wat?

Doel van deze oproep is het stimuleren van opleidingen in bedrijven in Vlaanderen.

Wie?

Deze oproep richt zowel op kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) als grote ondernemingen (GO's). Een KMO en een GO worden gedefinieerd volgens de Europese definitie (zie 'definities en begrippen').

Personen die opleidingsverstrekkers zijn (behoudens paritair beheerde fondsen) of organisaties die door een beheersovereenkomst verbonden zijn met een overheid en/of dotatie ontvangen, kunnen geen aanvraag indienen. Ook overheidsadministraties en -diensten op nationaal, regionaal of lokaal niveau kunnen niet deelnemen aan deze oproep. Organisaties uit de social profit kunnen wel kandideren.

Promotoren aan wie reeds subsidies werden toegewezen in kader van oproep 307 of oproep 322 'Opleidingen in bedrijven' binnen het 'ESF-programma prioriteit 2 2014-2020' kunnen niet meer kandideren als promotor of partner binnen deze oproep, dit geldt evenzo voor verbonden- en partnerondernemingen (zie 'definities en begrippen').

Acties?

In deze oproep kunnen opleidingen gefinancierd worden voor werknemers van bedrijven met vestiging(en) in het Vlaamse Gewest

Hoeveel?

Er is een maximale subsidie voorzien van 100.000 euro per project met volgende verdeling:

- Maximaal 40.000 euro ESF
- Maximaal 60.000 euro VCF

De promotor moet een minimale private cofinanciering voorzien van 30% voor een kleine onderneming en 50% voor middelgrote en grote onderneming.

Hoe?

Via de online ESF-applicatie kan je als organisatie een projectvoorstel indienen. Een projectvoorstel opmaken bestaat uit het beantwoorden van inhoudelijke en financiële vragen.

Wanneer?

De oproep staat open vanaf 1 oktober 2016 tot en met 04 januari 2017. Na goedkeuring van het projectvoorstel kan men starten op 1 april 2017 voor een periode van 12 maanden. De einddatum van deze projecten is bijgevolg 31 maart 2018. Een verlenging van deze periode is niet mogelijk.

In 2017 wordt de oproep herhaald. Projectvoorstellen kunnen in dat jaar ingediend worden in volgende indieningsrondes:

- Vanaf 1 april 2017 met als uiterste indieningsdatum 30 juni 2017
- Vanaf 1 oktober 2017 met als uiterste indieningsdatum 22 december 2017

De beslissing wordt respectievelijk gecommuniceerd vóór eind september 2017 en vóór eind maart 2018.

De goedgekeurde projecten kunnen van start gaan op respectievelijk 1 oktober 2017 en 1 april 2018.

1 Waarover gaat de oproep?

Organisaties kunnen in deze projecten subsidies krijgen voor opleidingen. De oproep 'Opleidingen in bedrijven' wil het levenslang leren in bedrijven en organisaties aanmoedigen en ondersteunen. Via deze oproep willen we organisaties de kans bieden om hun werknemers sterker te maken op de arbeidsmarkt.

1.1 Beleidskader

Via subsidies uit het ESF-programma wil de Vlaamse overheid impulsen geven aan organisaties om de werking van de arbeidsmarkt te verbeteren en te versterken. Concreet worden subsidies toegekend aan projecten die bijdragen tot het behalen van Vlaamse beleidsdoelstellingen en van Vlaamse engagementen naar Europa toe in het kader van de Europese groeistrategie Europa 2020: meer bepaald het verhogen van de participatiegraad inzake opleidingen van 6,9% naar 15%.

De oproep situeert zich binnen de investeringsprioriteit 10iii. "Een leven lang leren" van prioriteit 2 "loopbaanbeleid preventief" van het operationeel programma 2014-2020: vergroting van de gelijke toegang tot een leven lang leren voor alle leeftijdsgroepen in formele en informele opzet, vergroting van de kennis, vaardigheden en competenties van de beroepsbevolking, en het bevorderen van flexibele leertrajecten onder meer via loopbaanbegeleiding en validering van verworven vaardigheden en kennis.

Met de agenda voor nieuwe vaardigheden en banen 'A new skills agenda for Europe' wil de Europese Commissie de volgende jaren focussen op een aantal prioriteiten. Belangrijk voor deze oproep is de focus op een aantal vaardigheden (zie 1.3 voor definities):

- **Digitale vaardigheden:** Europa heeft behoefte aan digitale slimme personen die niet alleen in staat zijn om in de digitale wereld te werken maar die ook in staat zijn om te innoveren en te leiden in het gebruik van deze technologieën. Het verwerven van nieuwe digitale vaardigheden is cruciaal om mee te kunnen met de technologische ontwikkelingen, bovendien introduceert de industrie steeds nieuwe innovatieve methodes.
- Versterken van de fundamenteën: basisvaardigheden. Laaggeschoolden moeten geholpen worden om hun **geletterdheid, gecijferdheid, digitale vaardigheden** en algemene vaardigheden op te tillen naar een hoger niveau.
- Opbouwen veerkracht: focus op overkoepelende vaardigheden en sleutelcompetenties zoals **sociale vaardigheden**. Het aanleren van deze vaardigheden vormt de sleutel om te komen tot creativiteit en **innovatie**. Deze vaardigheden moeten dus blijvend versterkt worden doorheen het leven en individuen in staat stellen om te gedijen in deze snel ontwikkelende samenleving.

Enkel opleidingen die inspelen op bovenstaande vaardigheden worden aanvaard binnen deze oproep. Daarnaast is het ook mogelijk om in te zetten op een vierde cluster van '**bedrijfsinnovatie opleidingen**' (zie hoofdstuk 1.3 Welke acties heeft de oproep voor ogen?). Europa wil immers innovatie en vernieuwing aanmoedigen ter ondersteuning van de werkgelegenheid, sociale inclusie, de bestrijding van armoede, het investeren in onderwijs en vaardigheden, bevorderen van competenties van de beroepsbevolking en levenslang leren. Voor deze bedrijfsinnovatie opleidingen dienen bedrijven aan te geven waar men op middellange termijn wil staan en welke veranderingen qua innovatie dit vereist. Opleidingen die vallen onder de doorvertaling van deze oefening naar een opleidingsplan komen ook in aanmerking voor deze oproep.

1.2 Wie behoort tot de doelgroep van de oproep?

Enkel de volgende deelnemers zijn subsidiabel:

werkenden die:

- vallen onder de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten of onder een soortgelijk wettelijk of reglementair statuut en;
- tewerkgesteld zijn in bedrijven, filialen, instellingen of organisaties die in het Vlaams Gewest gevestigd zijn en die vallen onder de privé-sector of genieten van een vermindering van patronale bijdragen overeenkomstig het Koninklijk Besluit van 5 februari 1997 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van tewerkstelling in de non-profit sector;

De prestaties van de deelnemers in deze projecten moeten geregistreerd worden. Hiertoe stelt de afdeling ESF standaardregistratielijsten ter beschikking. Deze registratielijsten vormen de basis voor de declaratie van de aanwezigheden in MLP (Mijn Loopbaan voor Partners, het cliëntvolgsysteem van de VDAB). Mijn Loopbaan op zich is geen bewijsvoering van een reguliere registratie, maar het resultaat van de verwerking van de brondocumenten/ ingevulde standaardregistratielijsten. Alle informatie omtrent MLP kan in bijlage teruggevonden worden of via <http://partners.vdab.be/cvs/index.shtml>.

Bij de start van de goedgekeurde projecten zal er een verplichte startsessie plaatsvinden, waar een toelichting rond MLP voor deze oproep gegeven zal worden

1.3 Welke acties heeft de oproep voor ogen?

Binnen deze oproep zijn **vier clusters** van opleidingen mogelijk: de eerste drie clusters kaderen binnen de 'European Skills Agenda'. De vierde cluster betreft de bedrijfsinnovatie opleidingen.

- Volgende drie clusters van opleidingen die prioritair worden geacht in de 'skills agenda' van de Europese Commissie worden aanvaard:

Cluster 1: Digitale competenties

Digitale competentie omvat de vertrouwdheid met en het kritische gebruik van technologieën van de informatiemaatschappij voor het werk, in de vrije tijd en voor communicatie. Zij wordt onderbouwd door basisvaardigheden in ICT: het gebruik van computers om informatie op te vragen, te beoordelen, op te slaan, te produceren, te presenteren en uit te wisselen, en om via internet te communiceren en deel te nemen aan samenwerkingsnetwerken (Europese Commissie, Digital Skills agenda)

Cluster 2: Geletterdheid

Geletterdheid omvat de competenties om informatie te verwerven, te verwerken en gericht te gebruiken. Dit betekent met taal, cijfers en grafische gegevens kunnen omgaan en gebruik kunnen maken van ICT. Geletterd zijn is belangrijk om zelfstandig te functioneren en participeren in de samenleving en nodig om zich persoonlijk te kunnen ontwikkelen en bij te kunnen leren (Stuurgroep van het Plan Geletterdheid Verhogen).

Cluster 3: Transversale vaardigheden: sociale vaardigheden

Transversale vaardigheden zijn competenties die binnen een brede waaier van beroepen en sectoren relevant zijn. Ze worden vaak aangeduid als kerncompetenties, basisvaardigheden of soft skills, of de hoeksteen voor de persoonlijke ontwikkeling van een persoon. Transversale vaardigheden zijn de bouwstenen voor de ontwikkeling van de "harde" vaardigheden en competenties die nodig zijn om te slagen op de arbeidsmarkt (Europese commissie). Opleidingen rond sociale vaardigheden hebben dus steeds betrekking op het beter samenwerken en omgaan met anderen. Een niet-limitatieve lijst van voorbeelden: omgaan met agressie, assertiviteitstraining, conflicthantering, effectiever communiceren,.....

- Binnen deze oproep zal nog een **vierde cluster** van opleidingen worden aanvaard, namelijk **'bedrijfsinnovatie opleidingen'**: hiervoor moeten bedrijven aan de hand van een strategisch plan voor innovatie aangeven welke nieuwe opleidingen noodzakelijk zijn (nieuwe technieken, nieuwe technologieën,...). Op basis van dit strategisch plan moet duidelijk zijn waar de organisatie op middellange termijn naartoe wil en welke innovaties hiervoor nodig zijn. Een doorvertaling naar het operationele niveau in de vorm van een opleidingsplan die deze innovatie zal ondersteunen is tevens een noodzakelijke voorwaarde voor de goedkeuring van deze opleidingen.
- Enkel opleidingen die zonder financiële steun van de oproep niet verwezenlijkt zouden worden (stimulerend effect). Een verklaring op eer moet hiervoor ingevuld worden en opgeladen als bijlage (zie hoofdstuk 9 voor een overzicht). Dit is van belang om aan te tonen dat de subsidie niet als staatssteun wordt gelabeld.
- Wanneer in het kader van een algemene opleiding een examen wordt georganiseerd, kunnen ook de uren van het bijhorend examen gesubsidieerd worden. Qua registratie gelden dezelfde vereisten als bij de effectieve opleidingen.
- Train-de-trainer opleidingen zijn subsidiabel

Volgende opleidingen zijn niet subsidiabel (niet-limitatieve lijst):

- Opleidingen on-the-job, tenzij er kan aangetoond worden dat er geen productie plaatsvindt én daarenboven dat deze opleiding additioneel is.
- Opleidingen aan machines. Tenzij deze onderdeel zijn van de bedrijfsinnovatie opleidingen uit het strategische plan. Met andere woorden voor opleidingen binnen cluster 1 tot 3 zijn deze opleidingen niet subsidiabel. Binnen cluster 4 kunnen deze opleidingen wel, mits argumentering in het strategisch plan.
- Opleidingen 'leidinggeven' kan niet voor top management, enkel voor middenkader en dit binnen cluster 3.
- Screeningsacties (i.e. acties in functie van het bepalen van opleidingsbehoeften van de deelnemers)
- Wettelijk verplichte opleidingen of toolboxmeetings
- Individuele opleidingen (1 op 1) gegeven door externe lesgevers zijn niet subsidiabel
- Gratis opleidingen

Opleidingen moeten in het Nederlands worden gegeven. Uitzonderingen op deze taalvereiste moeten in het projectvoorstel duidelijk gemotiveerd worden en door afdeling ESF vooraf goedgekeurd. Taalopleidingen (bv. cursus Frans) zijn wel subsidiabel

Iedere deelnemer ontvangt een leerbewijs waarin de gevolgde opleidingen naar competenties worden vertaald. Dit leerbewijs wordt eigendom van het individu, onmiddellijk na elke opleiding. Een voorbeeld hiervan vind je als bijlage toegevoegd aan de oproep. Zonder leerbewijs is de opleidingsactie niet subsidiabel. Een voorbeeld van leerbewijs kan worden teruggevonden in de ESF-applicatie.

Tijdens het project kunnen er geen bijkomende opleidingen gefinancierd worden die niet in het projectvoorstel werden aangevraagd én goedgekeurd.

1.4 Verwachte resultaten van de oproep?

Via deze projecten wordt ernaar gestreefd de competenties van de werkenden in Vlaanderen te bevorderen en zichtbaar te maken. Voorts trachten we een kennisinjectie in Vlaanderen te bereiken via het bevorderen van competenties van werkenden op de arbeidsmarkt. Finaal wensen we een optimale omkadering inzake opleidingsbeleid stimuleren.

1.5 Te consulteren bronnen

Binnen de afdeling ESF werden reeds diverse projecten gesubsidieerd in het kader van opleidingen binnen bedrijven. Daarnaast werden ook onderzoeken, thematische werkgroepen en bijeenkomsten opgevolgd en georganiseerd. Vanuit deze ervaringen kunnen een aantal aandachtspunten en bronnen naar voor geschoven worden bij de opmaak van uw projectvoorstel en de uitvoering ervan.

Handleiding Managen Opleidingsbehoeften

Met de praktische handleiding Managen Opleidingsbehoeften – Op maat van werknemer en organisatie wil de afdeling ESF beter de match maken van het opleidingsaanbod in bedrijven en organisaties met de echte leer- en opleidingsbehoeften van haar medewerkers en de reële noden van de organisatie.

De handleiding zet promotoren op een laagdrempelige manier, en met praktische tips op weg om goed de opleidingsbehoeften van haar medewerkers te inventariseren.

Zo is er in de handleiding een overzicht van de verschillende methodieken en werkvormen om behoeften te detecteren, wordt er inzicht gegeven in de meest relevante invalshoeken van leren in organisaties en is er aandacht voor de belangrijkste interne en externe stakeholders van uw opleidingsbeleid.

Kortom, de handleiding is een belangrijke tool om doordacht de opleidingsbehoeften van uw medewerkers in kaart te brengen en zal je zeker en vast ondersteunen bij de opmaak van uw projectvoorstel.

De handleiding vind je als bijlage terug in de ESF-applicatie

VLAMT

De arbeidsmarkt is continu in beweging. Bedrijven en sectoren evolueren snel en stellen andere competentievereisten aan hun medewerkers. Om die ontwikkeling in kaart te brengen hebben twaalf sectororganisaties in 2013 en 2014 voor hun sector de toekomstgerichte competentie- en opleidingsnoden geïnventariseerd met het VLAMT-onderzoek (Vlaamse Arbeidsmarkt van de Toekomst). Hun grondige analyse is terug te vinden in een onderzoeksrapport waarin de belangrijkste evoluties in hun sector worden toegelicht en een prognose van de vereiste competenties en beroepen zijn opgenomen.

Deze VLAMT-rapporten kunnen bij de opmaak van het projectvoorstel relevant zijn voor het goed onderbouwen van de gekozen opleidingen.

De volgende sectoren hebben een onderzoek uitgevoerd:

- Autosector en aanverwante sectoren
- Autobus en autocar
- Elektriciens
- Groothandel
- Horeca
- Monteerders en kraanverhuurbedrijven
- Opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten
- Printmedia
- Voedingsnijverheid
- Confectie
- Groene sector
- Papier-en kartonverwerkende nijverheid

Op deze locatie vind je alle beschikbare rapporten terug.

<http://www.werk.be/cijfers/sectoren/competentieprognoses-vlamt>

2 Wie kan een project indienen?

Alvorens van start te gaan met de opmaak van een projectvoorstel is het belangrijk om te weten aan welke formele vereisten je moet voldoen en welke de criteria zijn waaraan een projectvoorstel moet voldoen om ontvankelijk te zijn. Hieronder sommen we op welke criteria van belang zijn om een ontvankelijk projectvoorstel te kunnen indienen.

2.1 Promotor en partners

Deze oproep is rechtstreeks gericht naar bedrijven in het Vlaams Gewest die als promotor een opleidingsproject opstellen voor werkenden.

Deze oproep richt zich naar kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) alsook grote ondernemingen (GO's).

Meer informatie mbt de evaluatieprocedure vind je terug in rubriek 6.

Sectorfondsen en organisaties uit de social profit kunnen kandideren.

Overheidsadministraties en – diensten op nationaal, regionaal of lokaal niveau kunnen niet deelnemen aan deze oproep. Investerings in institutionele capaciteit en in de efficiëntie van de overheidsadministratie en overheidsdiensten op nationaal, regionaal en lokaal niveau met het oog op hervormingen, betere regelgeving en goed bestuur worden volgens artikel 3 d 1 voorbehouden voor lidstaten die in aanmerking komen voor steunverlening uit het cohesiefonds of in lidstaten die één of meer regio's van NUTS-2-niveau hebben. Het Operationeel Programma sluit in deel 1 investeringen in thematische doelstelling 11 uit.

Organisaties aan wie reeds subsidies toegewezen werden in het kader van oproep 307 en 322 van het ESF Programma 20014-2020 (zie projectenkaart) kunnen niet deelnemen aan deze oproep.

In deze oproep is het partnerschap met andere ondernemingen of organisaties toegelaten. Als je kiest voor een partnerschap moet één organisatie de rol van promotor op zich nemen. De promotor heeft juridische verantwoordelijkheid en verzorgt de communicatie met de afdeling ESF. De overige organisaties nemen deel aan het partnerschap en worden de partners genoemd.

De promotor en de partners ondertekenen een partnerschapsovereenkomst waarin de inhoudelijke en financiële afspraken worden vastgelegd. Hiervoor zal een sjabloon ter beschikking worden gesteld via de ESF-applicatie.

Indien interimkrachten deelnemen aan een opleiding moet het interimkantoor opgenomen te worden als partner in het project.

2.2 Criteria op organisatieniveau

De promotor moet rekening houden met volgende criteria op organisatieniveau:

- De promotor en de partners moeten over **rechtspersoonlijkheid** beschikken (of een vakbond zijn) (ontvankelijkheidscriterium)

- De promotor moet **voldoende kredietwaardig** zijn om het ingediende project te dragen. Deze check gebeurt via een koppeling met Digiflow van de federale overheid.
- De promotor moet aan **minimale kwaliteitsvereisten** voldoen. Hiervoor dient de promotor als bijlage bij het projectvoorstel een attest op te leveren. Mogelijkheden zijn:
 - o Kwaliteitsopstap die geldig was tot eind september 2013 via een goedgekeurde kwaliteitspaper of een geldend ESF-kwaliteitslabel. Deze geldigheid werd namelijk verlengd tot eind 2017.
 - o Voor OCMW's kan het inspectie/visitatierapport gelden.
 - o Gemandateerden door VDAB.
 - o Een overig kwaliteitslabel uit de lijst van gelijkgestelde labels, erkend door ESF Vlaanderen. (zie lijst op: www.esf-vlaanderen.be).

Dit attest is essentieel voor de opstart van het project en dient uiterlijk op 4 januari 2017 in het bezit van de oproepbeheerder te zijn.

2.3 Criteria op projectniveau

De promotor moet bij het opmaken van het projectvoorstel rekening houden met onderstaande criteria:

- Het projectvoorstel moet opgesteld zijn in het **Nederlands** (ontvankelijkheidscriteria).
- Het projectvoorstel moet opgeladen worden in de **ESF-applicatie** (ontvankelijkheidscriteria)
- De promotor dient een **verklaring op eer** te ondertekenen en bij te voegen als verplichte bijlage bij het projectvoorstel. Hierin verklaart de promotor dat de gegeven opleidingen niet zouden worden gerealiseerd zonder de steun van de afdeling ESF.
- Goedkeuring **Ondernemingsraad** of, indien er geen ondernemingsraad is, moet het bedrijf aantonen dat er consultatie is gebeurd van het personeel (dit moet ten laatste tegen 4 januari 2017 bezorgd worden).

2.4 Overheidsopdrachten en staatssteun

Overheidsopdrachten

Promotoren die een organisatie zijn in de zin van artikel 2, WET OVERHEIDSOPDRACHTEN EN BEPAALDE OPDRACHTEN VOOR WERKEN, LEVERINGEN EN DIENSTEN VAN 15 JUNI 2006 zijn gebonden om de wetgeving overheidsopdrachten toe te passen binnen het project voor aankopen van werken, diensten en leveringen.

De wetgeving op overheidsopdrachten geldt voor volgende organisaties:

- De overheid
- Organisaties die aan volgende 3 voorwaarden voldoen:
 - ✓ Doel is algemeen belang: terug te vinden in de doelomschrijving van de statuten. ("opgericht met het specifieke doel om")
 - ✓ Rechtspersoonlijkheid hebben
 - ✓ Overwegende overheidsinvloed heeft
- Privaatrechtelijke organisaties voor bepaalde gesubsidieerde opdrachten
- Privaatrechtelijke universitaire instellingen

Meer informatie is terug te vinden in de handleiding overheidsopdrachten die toegevoegd is als bijlage aan deze oproep en via <http://www.bestuurszaken.be/overheidsopdrachten>.

Staatssteun

De subsidies die verleend worden aan de projecten zijn opleidingssteun in de zin van art. 31 van de Verordening (EG) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

Het stimulerend effect binnen deze oproep zit enerzijds vervat in het feit dat een groot deel van de opleidingen gebaseerd zijn op de Europese skills agenda. Enkel opleidingen die passen binnen de focus van deze Skills agenda worden aanvaard, zijnde opleidingen rond digitale competenties, geletterdheid en transversale vaardigheden. De Europese skills agenda geeft duidelijk aan op welke vaardigheden vandaag de dag te weinig ingezet wordt. Opleidingen rond deze thema's beschouwen wij dus als additioneel aan wat organisaties regulier organiseren. Anderzijds is het een noodzakelijke voorwaarde voor de opleidingen rond bedrijfsinnovatie dat de doorsteek gemaakt wordt van strategische veranderingen in de organisatie naar het personeel en het opleidingsplan. Deze doorsteek van het strategische niveau naar het HR-beleid is iets wat meestal uit het oog verloren wordt in organisaties. Net daarom beschouwen wij deze bedrijfsinnovatieve opleidingen als additioneel voor organisaties. Om deze additionaliteit van de opleidingen te garanderen wordt een verklaring op eer gevraagd.

3 Hoe maak je een projectvoorstel op?

Om een ESF-projectvoorstel in te dienen moet je volgende documenten opmaken:

- Een inhoudelijke analyse
- Een projectplanning
- Een financiële begroting
- Indien je kiest voor opleidingen binnen de cluster bedrijfsinnovatieve opleidingen is ook een strategisch plan en een opleidingsplan verplicht.

Deze documenten moeten rekening houden met de ontvankelijkheidscriteria en criteria op organisatieniveau zoals hierboven beschreven.

3.1 Inhoudelijke analyse

Op te leveren product

De promotor maakt een inhoudelijke analyse op waaruit blijkt dat het projectvoorstel voldoet aan de doelstellingen en verwachtingen van de oproep.

Het sjabloon voor deze inhoudelijke analyse wordt ter beschikking gesteld via de ESF-Applicatie. De promotor moet deze vragen in het sjabloon zo volledig mogelijk beantwoorden.

In de ESF-applicatie wordt voorts een **EXCEL-document** voorzien voor het opmaken van de kosten en financiering (zie Bijlage 'Detaillering kosten en financiering'). De promotor moet dit zo volledig mogelijk invullen en het EXCEL-document indienen bij de subsidieaanvraag.

Beoordelingscriteria

Het projectvoorstel wordt beoordeeld op basis van volgende beoordelingscriteria:

1. Relevantie
2. Haalbaarheid
3. Goed projectbeheer

Goed projectbeheer Een verdere precisering van deze criteria vind je in de beoordelingshandleiding.

3.2 Projectplanning

Op te leveren product

De promotor moet de promotor per voorziene opleiding een fiche opmaken. Deze opleidingsfiche dient aangemaakt te worden in de het Excel-sjabloon dat in de ESF-applicatie wordt voorzien en omvat oa. onderstaande elementen:

- Naam opleiding
- Beschrijving van opleidingsinhoud

- Het aantal lesgeversuren per opleiding
- Het aantal deelnemers (koppen) per opleiding
- Het aantal deelnemersuren per opleiding
- Categoriëatie interne of externe opleidingen
- Verworven competenties

3.3 Begroting en financiering

Op te leveren product

Na opmaak van de projectplanning, maakt de promotor een projectbegroting op. Dit is een overzicht van de geraamde kosten.

De afdeling ESF geeft hiervoor een EXCEL-document mee met vragen over de kosten en financiering (zie Bijlage). De promotor moet deze vragen zo volledig mogelijk te beantwoorden en het EXCEL-document in te dienen bij de subsidieaanvraag.

Hieronder vind je de financiële criteria die van toepassing zijn op deze oproep.

Welke kosten kan je inbrengen?

Je kunt in je project zowel je kosten van lesgevers als de loonkosten van de deelnemers inbrengen.

A. Opleidingskosten

De berekeningswijze verschilt afhankelijk van wie de opleiding geeft. Indien de opleiding door een interne opleider wordt gegeven, moet je gebruik maken van een standaardkost per deelnemersuur. Indien de opleiding wordt uitbesteed aan een externe lesgever moet je de werkelijke kost van de externe lesgever inbrengen, waarbij 125 euro per uur all-in als maximumtarief geldt.

De promotor moet voor elke opleiding één van de twee opties kiezen. Binnen eenzelfde opleiding mogen de twee opties niet gecombineerd worden.

Optie 1: de opleiding wordt gegeven door een interne opleider ('interne opleiding')

Een interne opleider is een personeelslid dat een arbeidsovereenkomst heeft bij de promotor of bij een van de partners.

Met interne opleiding refereren we dus naar het feit dat de opleider intern wordt tewerkgesteld binnen het bedrijf en dus niet naar de locatie waar de opleiding plaatsvindt (deze 'interne opleiding' kan dus extern – op locatie – plaatsvinden).

Binnen deze optie wordt de kost berekend door het aantal gegeven deelnemersuren te vermenigvuldigen met 12,50 euro. Dit is de standaardkost per deelnemersuur die voor deze oproep is vastgelegd.

Optie 2: de opleiding wordt gegeven door een externe opleider ('externe opleiding')

Een externe opleider is geen personeelslid werkzaam bij promotor of partner maar een externe partij die voor zijn prestaties factureert aan de promotor of partner. De externe opleider wordt

gekozen op basis van een marktconsultatie waarbij de prijs/kwaliteit van meerdere aanbieders werd vergeleken.

Met externe opleiding refereren we dus naar het feit dat de opleider niet wordt tewerkgesteld binnen het bedrijf en dus niet naar de locatie waar de opleiding plaatsvindt (deze 'externe opleiding' kan dus intern – binnen het bedrijf – plaatsvinden).

Indien de promotor of partner die het contract met de externe opleider aangaat, valt onder de wetgeving overheidsopdrachten dan moet deze wetgeving worden gevolgd om rechtsgeldig de externe opleider aan te stellen. Om na te gaan of je onder deze regelgeving valt moet je het document (zie bijlage Overheidsopdrachten) consulteren.

Binnen deze optie wordt de kost berekend obv de werkelijke en aangetoonde factuurkost van de lesgever. Let wel, het maximale uurtarief dat de afdeling ESF aanvaardt en dat je dus mag inbrengen is 125 euro/uur all-in. Dit maximumbedrag is inclusief reis en verblijfkosten, huur materiaal, huur lokalen...e.a. kosten. De voorbereidings- en onderzoekstijd vereist voor het geven van de expertise is niet subsidiabel.

Individuele lessen, waarbij één externe lesgever les geeft aan één deelnemer, zijn niet subsidiabel.

B. Loonkosten deelnemers

Los van de gekozen optie hierboven kan elke promotor ook de loonkosten van de deelnemers inbrengen voor de uren die zij in opleiding zijn. De voorwaarde dat er minimaal 6 uur opleiding moet worden gevolgd is niet van toepassing binnen deze oproep.

Een deelnemer of een cursist is een werknemer van de promotor of partner die opleiding volgt in één of meerdere van de opleidingen die je in het projectvoorstel hebt vastgelegd.

Indien de deelnemer of cursist een interimkracht is, dan komen zijn loonkosten eveneens in aanmerking op voorwaarde dat het uitzendkantoor partner is in het project (zie 2.1).

Opleidingen op de werkvloer, die intussen tot productie leiden, zijn niet subsidiabel (hier kunnen dus geen begeleidingskosten worden ingebracht).

De berekening van deze loonkost is voor zowel bedienden als arbeiders gebaseerd op het minimumbarema van cao 43 (dit is het minimumloon in Vlaanderen).

Concreet ziet de berekeningswijze er als volgt uit:

Het minimum maandloon voor werknemers vanaf 18 jaar volgens cao 43 bedraagt 1.531,93 euro.

bruto maandloon 1.531,93 euro * 13,92 = 21.324,47 euro

+ 35% RSZ (21.5324,47 *35% = 7.463,56 euro) = 28.788,03 euro jaarloonkost

28.788,03/1720 uren = **16,74 euro uurkost**

De opleidingskosten en de loonkost van de deelnemers zoals hierboven toegelicht zijn de enige kosten die kunnen worden ingebracht.

Enkel deze standaardkosten zijn van toepassing, er kan niet gebruikt gemaakt worden van andere minimumbarema's.

Loonkosten van deelnemers kunnen maximaal 50% bedragen van de totale subsidiabele kosten.

Bijdragen in natura zijn niet subsidiabel.

De totale subsidiabele kosten worden aldus bepaald door het aantal deelnemersuren maal de standaardkost + loonkost en/of de reële kost (max 125€/u op factuurbasis) van de uitbestede opleiding vermeerderd met de loonkost van de deelnemers.

Een voorbeeld om bovenstaande te illustreren:

Bedrijf X organiseert twee opleidingen, opleiding A (intern) en opleiding B (extern).

Voor opleiding A zal een interne lesgever 4 uur lesgeven aan 5 collega's. Dit maakt een totaal van 20 deelnemersuren. De subsidiabele kost van deze opleiding is aldus $20 * 12,50 + 20 * 16,74 = 584,80$ euro

Voor opleiding B zal een externe lesgever 4 uur lesgeven aan 5 deelnemers. Dit maakt een totaal van 4 opleidersuren en 20 deelnemersuren. De subsidiabele kost van deze opleiding is aldus $4 * 125 + 20 * 16,74 = 834,8$ euro

Kansengroepen

Promotoren moeten zich extra engageren om volgende kansengroepen te bereiken: 7% migranten en 20% ouderen. Deze inspanning zal in het projectvoorstel worden bevestigd.

Hoe kan je de kosten financieren?

Het minimale oproepbudget voor de oproep 'Opleiding in bedrijven' bedraagt 7.500.000,00 EUR waarvan 3.000.000 EUR ESF (40%) en 4.500.000 EUR VCF (Vlaams cofinancieringsfonds) (60%).

Maximale **subsidie** per project: de subsidie is beperkt tot 100.000 EUR per project (waarvan 60.000 EUR uit het Vlaams Cofinancieringsfonds en 40.000 EUR vanuit het ESF).

De subsidie bestaat, na inbreng van de private/sectorale/BEV/ontvangsten, of andere cofinanciering uit (zie definities hoofdstuk 10):

- 60% VCF - middelen
- 40% ESF - middelen

Er is een minimale **private inbreng** in de projecten vereist van 30% voor Micro en Kleine Ondernemingen en 50% voor Middelgrote en Grote ondernemingen (zie definities in hoofdstuk 10). De grootste organisatie binnen het partnerschap bepaalt tot welke categorie men behoort.

Indien bedrijven een **bijdrage** ontvangen van het paritair beheerde **sectorfonds** moet deze aan financieringszijde te worden ingebracht als publieke financiering.

De loonkost van de deelnemers kan nooit betaald worden met ESF of VCF-middelen.

De ESF-steun is steeds additioneel. Dit wil zeggen dat het ESF-bedrag pas kan berekend worden na vastlegging van de andere financieringsbronnen, zoals bijvoorbeeld publieke cofinanciering.

Privaatrechtelijke financiering, ontvangsten.... Met andere woorden: de andere financieringsbronnen moeten eerst berekend en benut te worden.

Ontvangsten zijn inkomsten binnen het project zoals bijvoorbeeld inschrijvingsgeld, inkomstengenererende projecten...enz. Betaald Educatief Verlof kan worden ingebracht als cofinanciering.

Deze inkomsten worden door de uitvoering van een ESF project bekomen binnen het jaar na voltooiing van het project.

Bijdragen die vanuit de privé aan het ESF project worden toegekend als medefinanciering van het project, zijn geen ontvangsten maar privaatrechtelijke cofinanciering. Sectorale financiering wordt bekeken als publieke cofinanciering.

Deze oproep kan gecombineerd worden met andere opleidingssteun (bv. Strategische investerings- en opleidingssteun) maar niet voor dezelfde opleiding voor dezelfde cursisten en zonder dubbel financiering van de opleidingsuren..

Alle in te brengen ontvangsten in een project moeten, wat de berekening van de financiering betreft, in mindering gebracht worden van financiering van de totale kosten. De financiering van de overige kosten wordt vervolgens berekend op basis van de reglementering m.b.t. de privaatrechterlijke/publieke cofinanciering, financiering beheerd door afdeling ESF. Met andere woorden: de percentages worden berekend op de totale subsidiabele kost verminderd met de ontvangsten.

Voor de **BTW** geldt het volgende basisprincipe: terugvorderbare BTW is niet subsidiabel en kan bijgevolg niet in het dossier worden ingebracht. Bij instanties met een gemengd BTW statuut betekent dit dat enkel dat deel van de BTW subsidiabel is dat niet kan worden teruggevorderd.

Enkele concrete voorbeelden kunnen dit verduidelijken:

- indien de promotor/partner de BTW volledig kan terugvorderen dan is deze niet subsidiabel;
- indien de promotor/partner de BTW niet kan terugvorderen of indien deze niet BTW-plichtig is dan kan hij deze volledig inbrengen;
- indien de promotor/partner een gemengd BTW statuut heeft dan kan de niet terugvorderbare BTW ingebracht worden. Bijvoorbeeld indien de promotor/partner een gemengd BTW statuut heeft dan kan de niet terugvorderbare BTW ingebracht worden. Bijvoorbeeld indien de promotor/partner een BTW plicht van 8% heeft, kan hij 8% terugvorderen en de overige 92% van het BTW-bedrag in het dossier inbrengen.

Belangrijk is ook dat instanties met een gemengd BTW statuut duidelijk moeten aangeven en bewijzen welk deel van de BTW terug vorderbaar is.

Er kunnen in het projectvoorstel dan ook geen acties ingediend worden die reeds gefinancierd werden met middelen uit de KMO-Portefeuille. Een cumul is dan ook niet toegestaan.

4 Hoe dien je een projectvoorstel in?

4.1 Registratie in de ESF-applicatie

Een project indienen kan enkel op de ESF-applicatie. De toegang daartoe is mogelijk met een elektronische ID-kaart of het federaal token.

Via volgende link kan je de software voor de eID installeren of het federaal token aanvragen:

http://www.belgium.be/nl/online_dienst/app_zich_inschrijven.jsp

4.2 Indienen projectvoorstel

Nadat je hebt vastgesteld dat je aan de ontvankelijkheidscriteria voldoet kan je het projectvoorstel indienen bij ESF via de ESF-applicatie. Om in te loggen heb je je ondernemingsnummer nodig.

Op volgende webpagina vind je alle informatie: <http://www.esf-vlaanderen.be/nl/opmaak-projectvoorstel>

Na het aanmelden vind je onder het tabblad 'Oproep' de gewenste openstaande oproep. Je kan ook het oproepnummer intikken en 'zoeken'.

Onder het tabblad 'Bijlagen' vind je alle nodige informatie: de oproepfiche een sjabloon voor het kosten- en financieringsschema, planningssjabloon, voorbeeld van een leerbewijs etc.

Lees al deze documenten goed door vooraleer het projectvoorstel in te dienen.

Bij het aanmaken van het projectvoorstel moet je volgende documenten voor handen hebben.

CHECKLIST VAN DOCUMENTEN DIE JE VOOR HANDEN MOET HEBBEN:

Naam document	Type document	Vink
Inhoudelijke analyse	Word	
Projectplanning	Excel	
Projectbegroting	Excel	
Actiefiches opleidingen	Aan te maken in de ESF-applicatie	
Meest recente neergelegde jaarrekening van promotor & partner (ter definiëring KMO/GO)	Pdf of Word	
Partnerschapsovereenkomsten	Word	
Goedkeuring OR of goedkeuring werknemers	Pdf	
Strategisch plan (indien bedrijfsinnovatie-opleiding) en opleidingsplan	Word of Pdf	

5 Ondersteuning bij de opmaak en het indienen van het projectvoorstel

Tot en met de deadline voor indiening van je projectaanvraag kun je bij de medewerkers van de afdeling ESF terecht voor volgende **ondersteuningsvormen**:

- Inhoudelijke en financiële ondersteuning: Liesbeth De Wolf (02/552.83.18) liesbeth.dewolf@wse.vlaanderen.be en Simon Swennen (02/552.83.38) simon.swennen@wse.vlaanderen.be
- De ESF applicatie (IT-ondersteuning): esfsupport@vlaanderen.be
- Vragen ivm kwaliteitsopstap: Erik Conings (erik.conings@wse.vlaanderen.be)

Algemene infosessie:

Er zullen twee infosessies plaatsvinden:

- **13 oktober 2016** om 14u in VAC Leuven, adres: Diestsepoort 6, 3000 Leuven
Het Dirk Boutsgebouw ligt naast het NMBS-station van Leuven, rechts van de hoofdingang en het busstation
- **16 november 2016** om 10u30 in VAC Gent, adres: Koningin Maria Hendrikaplein 70, 9000 Gent
Het Virginie Lovelinggebouw ligt vlak bij het NMBS-station 'Gent-Sint-Pieters'. Wandel het station uit langs de hoofdingang. Het gebouw ligt onmiddellijk links, boven de bus- en tramhaltes.

6 Hoe weet je of je projectvoorstel is goedgekeurd?

6.1 Selectieprocedure

Wanneer de promotor een projectvoorstel indient, komt dit terecht bij een **evaluatiecollege** dat bestaat uit minimaal één evaluator van het departement WSE, afdeling ESF en minimaal één evaluator van het departement WSE, afdeling Sociale Economie en Duurzaam Ondernemen of het Departement WSE, afdeling Werkgelegenheidsbeleid. De twee evaluatoren maken een analyse op aan de hand van de beoordelingscriteria van deze oproep, namelijk 'relevantie', 'haalbaarheid' en 'goed projectbeheer'. Op elk van deze criteria worden punten gegeven op 100. Een projectvoorstel wordt door een individuele evaluator als positief geëvalueerd wanneer het een minimale score van 60% voor alle criteria behaalt.

Wanneer minimaal één evaluator een score van 60% voor relevantie, haalbaarheid en goed projectbeheer toebedeelt, wordt het projectvoorstel besproken op een evaluatiecollege. Op basis van de argumentatie van de evaluatoren wordt een consensus nagestreefd. De beslissing is gebaseerd op een inhoudelijke argumentatie en niet op een gemiddelde score. Op voorwaarde van bekrachtiging van de gevolgde procedure door het Managementcomité wordt het consensusvoorstel bekrachtigd door de Managementautoriteit. Indien er geen consensus bereikt wordt door de evaluatoren wordt de beslissing geadviseerd door het Managementcomité en definitief genomen door de Managementautoriteit op basis van de originele stukken van het projectvoorstel.

Ingeval er onvoldoende middelen zijn om alle positief gescoorde projecten te financieren, wordt een rangschikking van de projecten gemaakt. Het gemiddelde van de scoring per criterium door de 2 lezers wordt eerst vergeleken met de minimale scoring (i.c. 60/60/60). Daarna wordt de minimumscore voor elk criterium met hetzelfde percentage verhoogd (bijvoorbeeld eerst $60+60+60*1\%$ en $60+60+60*1\%$, daarna 2% ...) en wordt dezelfde vergelijking gemaakt. Het % wordt verhoogd totdat men een lijst verkrijgt met projecten waarvoor voldoende middelen beschikbaar zijn. Indien ook hier projecten op een gelijk niveau komen, gaat het criterium 'relevantie' voor op de criteria 'haalbaarheid' en 'goed projectbeheer'.

6.2 Projectbeslissing

De selectieperiode eindigt met een projectbeslissing. De oproepbeheerder maakt de beslissing elektronisch bekend aan de promotoren.

De beslissing kan positief of negatief zijn:

- Wanneer een project is goedgekeurd, ontvangt de promotor een e-mail van de projectbeheerder. Dit is de persoon waarmee de promotor contact kan mee opnemen voor het verder verloop van het project. Het project gaat van start op de voorziene begindatum van het project. Voor meer informatie over de start van het project, zie hoofdstuk 6 van deze oproepfiche.
- Wanneer een project is afgekeurd, ontvangt de promotor een e-mail van de projectbeheerder met een motivering van de negatieve beslissing.

De geanonimiseerde evaluaties van de projectvoorstellen worden opgeladen bij het project in de ESF-applicatie en zijn daar raadpleegbaar.

Opgelet: Voor gemaakte en bewezen technische fouten is een herziening mogelijk en kan je binnen de 15 kalenderdagen reageren via de ESF-applicatie.

7 Wat zijn de verdere stappen na goedkeuring van het project?

7.1 Project- en partnerschapsovereenkomst

Nadat de oproepbeheerder de promotor via de applicatie op de hoogte heeft gebracht van de positieve beslissing kan de projectovereenkomst worden opgesteld. Die wordt elektronisch ondertekend door de promotor en nadien door de Managementautoriteit.

7.2 Voorschot

De promotor ontvangt aan de start van het project een voorschot.

Promotoren die recht hebben op middelen uit het Vlaams cofinancieringsfonds, ontvangen een voorschot van 70% van de toegewezen middelen uit het Vlaams cofinancieringsfonds, zodra de afdeling ESF deze middelen vanuit het Vlaams cofinancieringsfonds ontvangen heeft.

7.3 Administratieve verplichtingen

Registratie van het personeel & deelnemers

In 3.3 werd uitgelegd welke kosten subsidiabel zijn. Om aanspraak te maken op de subsidies moet de promotor een registratiesysteem opzetten zodat de gemaakte kosten bewezen kunnen worden.

De promotor dient voor de registratie van de opleidingsactiviteiten gebruik te maken van een door de afdeling ESF opgesteld registratiesjabloon. Enkel dit document wordt aanvaard als geldige registratie (zie bijlage bij de oproep).

Een personeelslid is extern personeel wanneer hij of zij geen arbeidsovereenkomst heeft bij de *promotor* en/ of partner. In dat geval wordt dus een deel van het *project* uitbesteed via *onderaanneming*. De diensten die een *onderaannemer* levert moeten gedetailleerd gefactureerd worden met vermelding van:

- paraferen
- vermelding van het ESF-project
- vermelden verdeelsleutel
- naam van de actie
- datum van de actie
- begin- en einduur van de actie
- naam van de lesgever

Bij overheidsopdrachten geldt het bestek. Uit de facturen moet duidelijk blijken dat de prestaties uitgevoerd werden in het kader van het *project*.

Wanneer de promotor gebruik maakt van de inzet van extern personeel, dan dient er in de facturatie duidelijk aangegeven te worden wanneer dit personeel is ingezet in het project.

Let wel! Los van de verplichte registratiewijze zoals hierboven toegelicht, moeten alle deelnemers opgenomen worden in het MLP systeem van de VDAB, dit is een monitoringssysteem maar dit kan de bewijslast voor de gemaakte kosten en doorgevoerde acties niet vervangen

Oplevering van de registraties

De promotor moet de bewijsstukken van de ingebrachte kosten opladen in de **digitale archiefruimte** van de afdeling ESF. Een handleiding om de archiefruimte te gebruiken vind je op volgende website: <http://kik.esf-agentschap.be/ajax/downloadFile/000a4274-988f-11e3-8160-0050568b00a8/archief%20-%20handleiding%20promotor.pdf>. Om hierop in te loggen, krijgt u bij de start van het project een gebruikersnaam en wachtwoord. Op deze ruimte moeten alle bewijsstukken opgeladen worden ter onderbouwing van het project. De bewijsstukken moeten opgeladen zijn bij indiening van de eindrapportering. De archiefruimte voor elk project zal bestaan uit volgende mappen:

- 01_Bewijsstukken tijdsregistratie intern personeel + verwerking

Hier worden de loonfiches van de interne lesgevers opgeladen voor de laatste maand van de opleiding

- 02_Facturen extern personeel

Hier worden de facturen van externe lesgevers opgeladen liefst onder volgende vorm:

Opleidingscode_firma_factuurnummer

- 04_Cofinancieringsattesten persoonsgebonden

Indien er persoonsgebonden cofinanciering van toepassing is, dient men bewijzen hiervan hier op te laden (bv Betaal Educatief Verlof)

- 05_Bewijsstukken tijdsregistratie deelnemers + verwerking

Opladen van de handgetekende registratielijsten door lesgever(s) en deelnemers (sjabloon afdeling ESF)

- Opladen in reeds bestaande mapjes per opleidingscode
- Naam: Opleidingscode_maand
- Chronologisch

- 06_ MLP-tabel

Opladen van de ingevulde MLP-bijlage

Opgelet! Deze dient ook opgeladen te worden in de applicatie

- 07_Bewijsstukken deelnemersdossiers

Leerbewijzen van deelnemers dienen hier opgeladen te worden

- Opladen per deelnemer

- Zippen van grote bestanden
- Opleidingscode opnemen in de leerbewijzen
- 08_Cofinancieringsattesten niet-persoonsgebonden

Bv sectorfonds

- 09_Bewijsstukken ontvangsten

Niet van toepassing

- 10_Overheidsopdrachten

Indien de wetgeving overheidsopdrachten van toepassing is op uw organisatie dient u hier de bewijzen op te laden die het toepassen van de wetgeving kunnen aantonen

- 11_Overige marktraadpleging

Indien de wetgeving overheidsopdrachten niet van toepassing is op uw organisatie dient u hier de bewijzen op te laden dat u marktconform te werk bent gegaan

- 12_Overige documenten projectuitvoering

Indien er lesinhouden, cursussen, powerpoints , etc. van opleidingen zijn kan u deze hier opladen

Indicatoren.

In het kader van een groeiend belang aan behaalde resultaten en de transparantie hiervan worden indicatoren verzameld om de aantoonbaarheid van deze resultaten en het bereik van de betreffende projecten in de verf te zetten.

Promotoren zal gevraagd worden deze gegevens aan te reiken, hetzij via MLP hetzij via bijkomende bevragingen (zie hoofdstuk 12 voor meer informatie).

7.4 Rapportering

Na afloop van een project wordt er gevraagd te rapporteren over de voortgang van het project, zowel inhoudelijk als financieel. Dit gebeurt via de ESF-applicatie. We noemen dit de “eindrapportering”.

De timing van deze rapportering ziet er als volgt uit:

Voorbeeld schematische voorstelling	Rapportperiode	Deadline voor indiening
Eindrapportering	01/04/2017-31/03/2018	30/06/2018

Bovenstaande timing geldt enkel voor projecten die starten op 1 april 2017. Projecten die tijdens één van de volgende rondes ingediend worden, hebben een aangepast rapporteringsschema.

De rapportering bestaat uit een:

- **inhoudelijke rapportering.** de afdeling ESF geeft een WORD-document mee met vragen over de voortgang van het project. De promotor dient deze vragen zo volledig mogelijk te beantwoorden en het WORD-document in te dienen bij de rapportering.
- **aanpassing van de projectplanning.** De promotor vertrekt hierbij van de ingediende projectplanning bij het projectvoorstel. Bij de rapportering duidt de promotor aan welke wijzigingen er zich hebben voorgedaan in tijd en/of activiteiten.
- **financiële rapportering.** De promotor vertrekt hierbij van de ingediende financiële begroting bij het projectvoorstel. Bij de rapportering geeft de promotor aan welke kosten hij de voorbije projectperiode heeft gemaakt. De afdeling ESF geeft hiervoor een EXCEL-document mee. De promotor moet de onderliggende bewijsstukken voor de gemaakte kosten opladen in de ESF-archiefruimte.

Een verlenging van de projectduur is **niet mogelijk**. Er kunnen tijdens de looptijd van het project geen andere of bijkomende opleidingen aangevraagd worden.

7.5 Thematische werking

Deelname aan deze oproep houdt ook een engagement in om deel te nemen aan de thematische werking rond de oproep. Er zullen 2 tot 4 sessies georganiseerd worden doorheen de gehele projectduur. Rond verschillende topics (deelname oudere werknemers aan opleidingen, e-learning, digitale vaardigheden of topics aan te brengen door promotoren) zullen er intervisiemomenten worden georganiseerd of laten we een expert aan het woord. Bij aanvang van het project zal de promotor verdere details ontvangen rond de opzet van de themawerking.

7.6 Controle

De controle van uw activiteiten door de afdeling ESF gebeurt door uw projectbeheerder. Deze controle verloopt voor de meeste rapporten 'on desk'. Steekproefsgewijs worden een aantal rapporteringen 'ter plaatse' gecontroleerd.

Na de uitbetaling van uw rapport kan je ook nog controle krijgen van de inspectiediensten van de Vlaamse Gemeenschap en van de Europese instanties.

7.7 Evaluatie

In het kader van de evaluatie van deze oproep zullen counterfactual evaluaties uitgevoerd worden. De promotor kan dan ook gevraagd om hieraan deel te nemen en houdt hier dus best rekening mee.

8 Verloop van het project

Wie	okt/16	dec/16	mrt/17	apr/17	mei/17	feb/17	mrt/18
ESF	Openstellen oproep		Bekrachtiging projectbeslissing	Ondertekening projectovereenkomst en uitbetaling voorschot			
Promotor		Deadline indiening		Start project			Deadline indiening rapportering
Looptijd Acties				Uitvoering project		Einde project	

9 Bijlagen bij deze oproep

Als bijlage bij deze oproep vind je in de ESF-applicatie onderstaande bijlagen:

- **Sjabloon inhoudelijke analyse:** hierin vul je de antwoorden op de gestelde projectvragen in en laad je dit op als bijlage bij het projectvoorstel
- **Beoordelingshandleiding:** dit geeft inzicht in hoe je projectvoorstel zal beoordeeld worden
- **Sjabloon opleidingsfiche:** naast de inhoudelijke vragen dien je ook per opleiding een aantal specifieke vragen te beantwoorden per opleiding. Deze fiches dien je aan te maken in de ESF-applicatie. Een voorbeeldsjabloon van hoe dit er komt uit te zien is terug te vinden als bijlage bij deze oproep.
- **Sjabloon projectplanning:** uitgaande van dit document maak je je eigen planning op en laad dit op als bijlage bij uw projectvoorstel
- **Detaillering kosten en financiering:** hierin vul je de begroting van de kosten en financiering in en laad je dit op als bijlage bij uw projectvoorstel
- **Sjabloon tijdsregistratie:** dit document dien je verplicht te gebruiken bij de uitvoering van uw project ter registratie van de opleidingen
- **Handleiding MLP:** hierin vind je de instructies weer ter registraties van de opleidingen in MLP
- **Verklaring op eer:** dit document dient de promotor te ondertekenen en op te laden als verplichte bijlage bij de oproep.
- **Voorbeeld van een leerbewijs.** Elke deelnemer dient dergelijk bewijs te ontvangen onmiddellijk na zijn/haar deelname aan de opleiding.
- **Handleiding Overheidsopdrachten:** dit document geeft een inzicht in de regelgeving en verplichtingen inzake overheidsopdrachten
- **Voorbeeld van een projectovereenkomst:** dit document zal bij de goedkeuring worden opgemaakt en omvat de wederzijdse rechten en plichten
- **Sjabloon partnerschapsovereenkomst:** dit document verankert de afspraken van het partnerschap met het oog op het verloop van het project.
- **Bijkomende documenten KMO:** in deze documenten vind je nog meer info over de definiëring van een KMO.

10 Definities

Onderstaand worden een aantal begrippen uitgeklaard die doorheen deze oproep relevant zijn.

KMO & GO

Kleine, middelgrote en micro-ondernemingen worden gedefinieerd aan de hand van het aantal werkzame personen en de omzet of het jaarlijkse balanstotaal.

Een micro-onderneming wordt gedefinieerd als een onderneming waar minder dan 10 personen werkzaam zijn en waarvan de omzet of het jaarlijkse balanstotaal niet meer dan 2 miljoen euro bedraagt.

Een kleine onderneming wordt gedefinieerd als een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de omzet of het jaarlijkse balanstotaal niet meer dan 10 miljoen euro bedraagt.

Een middelgrote onderneming wordt gedefinieerd als een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de omzet niet meer dan 50 miljoen euro bedraagt of waarvan het jaarlijkse balanstotaal niet meer dan 43 miljoen euro bedraagt.

NIEUWE DREMPELS (artikel 2)

Categorie ondernemingen	Personeels-bezetting: arbeids-jaareenheden (AJE)	Jaaromzet	of	Jaarlijks balans-totaal
Middelgroot	< 250	≤ 50 miljoen EUR <small>(In 1996: 40 miljoen EUR)</small>	of	≤ 43 miljoen EUR <small>(In 1996: 27 miljoen EUR)</small>
Klein	< 50	≤ 10 miljoen EUR <small>(In 1996: 7 miljoen EUR)</small>	of	≤ 10 miljoen EUR <small>(In 1996: 5 miljoen EUR)</small>
Micro	< 10	≤ 2 miljoen EUR <small>(nieuw)</small>	of	≤ 2 miljoen EUR <small>(nieuw)</small>

Om te bepalen of de onderneming nu al dan niet een KMO is, wordt daarnaast ook gekeken naar de gegevens van andere ondernemingen ('consolidatie'). Dit is het geval wanneer de onderneming geen zelfstandig bedrijf is

Een bedrijf verliest zijn zelfstandigheid wanneer er een (of meer) partneronderneming(en) of verbonden ondernemingen is (zijn).

Dit wordt dan weer bepaald al naar gelang het type relatie dat zij met andere ondernemingen onderhouden met betrekking tot het aandeel in het kapitaal, de stemrechten of het recht om een dominante invloed uit te oefenen.

Zelfstandige ondernemingen

Een onderneming is zelfstandig als zij:

- Geen participatie van 25% of meer heeft in een andere onderneming,
- Niet voor 25% of meer in handen is van een onderneming, een openbare instelling of verscheidene verbonden ondernemingen of openbare instellingen gezamenlijk, behoudens enkele uitzonderingen;
- Geen geconsolideerde rekeningen opstelt, niet opgenomen is in de rekeningen van een onderneming die geconsolideerde rekeningen opstelt en dus geen verbonden onderneming is.

Ook al wordt de drempel van 25% bereikt of overschreden, kan een onderneming toch als zelfstandig worden aangemerkt indien het hierbij om bepaalde categorieën investeerders gaat, zoals particuliere investeerders, de zgn. "business angels".

Partnerondernemingen

Een partneronderneming is een onderneming die met andere ondernemingen significante financiële partnerschappen aangaat zonder dat de ene onderneming direct of indirect een effectieve controle uitoefent op de andere.

Een onderneming is 'partner' van een andere onderneming indien:

- Zij een participatie van meer dan 25% en minder dan 50% heeft in laatstgenoemde onderneming;
- Die andere onderneming een participatie van ten minste 25%, maar minder dan 50% heeft in de betrokken onderneming;
- De betrokken onderneming geen geconsolideerde rekeningen opstelt waarin die andere onderneming door consolidatie is opgenomen en zij niet door consolidatie is opgenomen in de rekeningen van die andere onderneming of van een onderneming die met die andere onderneming is verbonden.

Verbonden ondernemingen

Verbonden ondernemingen zijn ondernemingen die deel uitmaken van een groep, via direct of indirect zeggenschap over de meerderheid van het kapitaal of de stemrechten (ook via akkoorden of in sommige gevallen via natuurlijke personen die aandeelhouder zijn), of door het potentieel om een overheersende invloed op een onderneming uit te oefenen. Het gaat dus om minder vaak voorkomende gevallen die zich over het algemeen heel duidelijk van de twee vorige soorten onderscheiden.

Om voor de ondernemingen interpretatieproblemen te vermijden, heeft de Europese Commissie dit type ondernemingen gedefinieerd door, zodra deze aan de onderhavige definitie zijn aangepast, de voorwaarden over te nemen van artikel 1 van Richtlijn 83/349/EEG van de Raad betreffende de

geconsolideerde jaarrekening, die al jarenlang van kracht is. Over het algemeen weet een onderneming dus meteen dat zij verbonden is, aangezien zij krachtens deze richtlijn al geconsolideerde rekeningen moet opstellen of door consolidatie opgenomen is in de rekeningen van een andere onderneming die verplicht is dergelijke geconsolideerde rekeningen op te stellen.

Opleidingen rond digitale vaardigheden, gecijferdheid en geletterdheid, en sociale vaardigheden

Digitale competentie omvat de vertrouwdheid met en het kritische gebruik van technologieën van de informatiemaatschappij voor het werk, in de vrije tijd en voor communicatie. Zij wordt onderbouwd door basisvaardigheden in ICT: het gebruik van computers om informatie op te vragen, te beoordelen, op te slaan, te produceren, te presenteren en uit te wisselen, en om via internet te communiceren en deel te nemen aan samenwerkingsnetwerken (Europese Commissie, Digital Skills agenda)

Geletterdheid omvat de competenties om informatie te verwerven, te verwerken en gericht te gebruiken. Dit betekent met taal, cijfers en grafische gegevens kunnen omgaan en gebruik kunnen maken van ICT. Geletterd zijn is belangrijk om zelfstandig te functioneren en participeren in de samenleving en nodig om zich persoonlijk te kunnen ontwikkelen en bij te kunnen leren (Stuurgroep van het Plan Geletterdheid Verhogen)

Transversale vaardigheden zijn competenties binnen een brede waaier van beroepen en sectoren relevant. Ze worden vaak aangeduid als kerncompetenties, basisvaardigheden of soft skills, of de hoeksteen voor de persoonlijke ontwikkeling van een persoon. Transversale vaardigheden zijn de bouwstenen voor de ontwikkeling van de "harde" vaardigheden en competenties die nodig zijn om te slagen op de arbeidsmarkt (Europese commissie).

At arms length

Er dient voldoende onafhankelijkheid bewezen te worden tussen enerzijds de promotor en partner en anderzijds tussen de promotor en de onderaannemer. Deze onafhankelijkheid dient aan de volgende criteria te voldoen:

- minder dan 25% aandelen bezitten bij de promotor/partner;
- of geen lid zijn van de raad van bestuur bij promotor/partner;
- of geen exclusief takenpakket hebben bij de promotor/partner. Bijvoorbeeld de partner/onderaannemer mag niet uitsluitend voor de promotor werken maar dient ook andere taken, opdrachten uit te voeren.

Het principe dat gehanteerd wordt is het "at arms length" principe uit 'International Audit Standards'.

Bijdragen in natura

Bijdragen in natura zijn niet subsidiabel.

Andere cofinancieringsbronnen

Organisaties kunnen gefinancierd worden vanuit andere bronnen dan ESF, Vlaamse cofinanciering (VCF), private middelen en sectormiddelen. Deze bronnen dienen eerst ingebracht te worden vooraleer kan gebruik gemaakt worden van de voorziene subsidies in deze oproep.

Onderstaand lijsten we een aantal van deze mogelijke cofinancieringsbronnen op.

Publiekrechtelijke cofinanciering komt vanuit diverse soorten openbare of particuliere instanties die zijn opgericht met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen belang. De financiering wordt onder andere verstrekt door instanties als de federale overheid; de Vlaamse Gemeenschap; het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; provincies, steden en gemeenten; OCMW's; intercommunales of andere instanties die middelen verstrekken die worden gelijkgesteld aan publieke middelen.

- Voorbeelden van publiekrechtelijke cofinanciering zijn (niet limitatief):
- middelen van de Vlaamse Gemeenschap,
- middelen van de diverse tewerkstellingsprogramma's,
- middelen vanuit het Departement Onderwijs,
- middelen van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsvoorziening en Beroepsopleiding (VDAB),
- middelen van SYNTRA Vlaanderen,
- RVA.
- Sectorfonds

RIZIV middelen zijn wat hun oorsprong betreft publiekrechtelijke middelen. Maar non-profit organisaties (ziekenhuizen, rusthuizen, ...) die RIZIV middelen ontvangen voor hun werking, kunnen deze middelen vrij besteden. Deze bedragen komen immers terecht bij de algemene ontvangsten, tezamen met de betalingen door klanten, patiënten en andere schuldenaren. Met andere woorden: deze RIZIV middelen worden als privaatrechtelijk beschouwd voor de financiering van het ESF-project.

Principe van persoonsgebonden en niet-persoonsgebonden financiering. De cofinanciering kan persoonsgebonden of niet-persoonsgebonden zijn. Normalerweise is de loonkost van de deelnemers/cursisten, gelinkt aan de persoon van de deelnemer/cursist, een persoonsgebonden privaatrechtelijke cofinanciering. Niet-persoonsgebonden cofinanciering is bijvoorbeeld een projectbijdrage door een overheid, of een private of publieke bijdrage aan een organisatie.

Niet persoonsgebonden publieke cofinanciering die aan de totale werking van de uitvoerende instantie/bedrijf wordt verstrekt - en dus niet specifiek of uitsluitend aan het ESF project - dient via een gemotiveerde verdeelsleutel ingebracht te worden.

De persoonsgebonden cofinanciering van de mensen die betrokken zijn bij het ESF project dient te worden ingebracht voor het gedeelte dat ze aan het ESF project deelnemen. Deze berekening kan gebeuren op basis van deelnemersuren, mensdagen, voltijds equivalenten,....

11 Frequently Asked Questions

Waar dienen bijdragen sectorfondsen ondergebracht worden?

Deze worden als publieke financiering aanzien.

Moet een leerbewijs fysiek worden uitgereikt?

Dit mag digitaal zijn, maar moet voor de werknemer, indien gewenst, fysiek afgedrukt kunnen worden.

Marktconsultatie wat omvat dit? Moet dit al voor de start van het project duidelijk zijn?

Dat men voldoende partijen consulteert alvorens een externe partner te kiezen. Indien men op voorhand nog geen contract heeft afgesloten kan men aangeven hoe men deze zou kiezen. Het is van belang dat deze echter tijdens de rapportering terug te vinden valt.

Mogen in een externe opleiding ook andere deelnemers zitten?

Ja, maar dan dient dit versleuteld te zijn in de factuur. Bijvoorbeeld een opleiding aan 2 personen van bedrijf x dat betrokken is in project (partner of promotor) en 8 van bedrijf y dan is versleuteling 2/10 voor bedrijf x noodzakelijk.

Mag online leren?

Ja, indien uren van werknemer duidelijk geregistreerd zijn, er een leerbewijs aan gekoppeld is en de inzet van de lesgever duidelijk kan aangegeven en geregistreerd worden.

Kan een opleiding door een buitenlandse opleider?

Ja, indien deze aan de voorwaarden voldoet op vlak van maximum financiering facturatie.

Bepaald een interimkantoor de grootste organisatie?

De grootste organisatie van het partnerschap bepaalt de indeling KMO/GO tenzij het gaat om een interimkantoor.

Is er een minimumgrens qua budget?

Er is geen minimumgrens opgelegd.

Mogen opleidingsverstrekkers partner zijn?

Neen. Zij kunnen enkel als extern personeel met een max. van 125 euro / all-in.

Additionaliteit – Wat met de opleidingen die al gepland stonden?

Er moet worden aangegeven dat de opleiding zonder de financiële steun van afdeling ESF niet zou kunnen plaatsvinden.

Hoe omgaan met managementvennootschappen? Is er ook voor hen opleiding voorzien?

Indien vennoten opleidingen verstrekken worden ze als intern personeel aanzien. Indien ze opleidingen krijgen moet er gebruik gemaakt worden van de standaard loonkost.

Moeten opleidingen voor alle medewerkers worden voorzien?

Neen. De opleidingen kunnen voor een deel van de medewerkers worden voorzien.

Een-op-een-opleiding door externen is niet mogelijk. Maar wat met medewerker(s) die deelnemen aan een externe opleiding waar meerdere deelnemers aanwezig zijn?

Dit kan, maar de kost moet versleuteld worden. Er mag echter enkel gefactureerd worden aan minimum 2 deelnemers.

Hoe omgaan met meerdere bedrijven in één holding , waarvan sommige bedrijven al steun krijgen ikv oproep 307 of 322. Kunnen de andere bedrijven nog partner of promotor zijn?

Bedrijven behorende tot een holding waarvan een bedrijf reeds steun gehad heeft in het kader van oproep 307 of 322 mogen niet meer indienen.

Wanneer kunnen de opleidingen plaatsvinden?

Opleidingen worden georganiseerd binnen de normale arbeidstijd. Wanneer er sprake is van shiften, kunnen de opleidingen in dit arbeidsregime worden georganiseerd.

Mag de hoofdvestiging gevestigd in Brussel indienen voor opleidingen in de vestigingen in Vlaanderen?

De hoofdvestiging mag dit doen indien dit project niet slaat op eigen medewerkers op de payroll in Brussel en indien vestigingen vestigingsnummers hebben waaruit blijkt dat ze gelokaliseerd zijn in het Vlaamse gewest en de deelnemers aan de opleidingen op de payroll staan van deze vestigingen.

De grootte van de onderneming wordt bepaald door de optelsom van de medewerkers verspreid over de vestigingen.

Hoe dienen dochterondernemingen opgenomen worden in de projectorganisatie?

Deze dienen als partner opgenomen te worden en de grootte van de onderneming wordt bepaald door de optelsom van de medewerkers en omzet/jaarbalans.

Mag zelfstudie?

In het geval van opleidingen of opleidingsuren waarin geen begeleiding is voorzien, mag men de deelnemerskosten inbrengen mits er aan alle formaliteiten voldaan is inzake registraties.

Welk loon mogen zelfstandige cursisten inbrengen als cursist?

Voor hen moet de standaardkost deelnemers ingebracht worden.

Mogen organisaties die zelf geen opleiding verschaffen aan hun personeel partner zijn?

Enkel organisaties waarvan het personeel opleidingen ontvangt, mogen als partner aanzien worden.

Is het ook mogelijk om gemengde (intern + extern) opleidingen te organiseren?

Opleidingen die zowel door internen als externen worden gegeven zijn niet mogelijk binnen deze oproep.

12. Indicatoren

In het kader van een groeiend belang aan behaalde resultaten en de transparantie hiervan worden indicatoren verzameld op de aantoonbaarheid van de resultaten en het bereik van de betreffende projecten in de verf te zetten.

Onderstaande indicatoren zijn in deze relevant. In bijgaande tabel wordt aangegeven welke bron zal geconsulteerd worden ter verzameling van de gegevens.

NUMMERING	OMSCHRIJVING	BRON		
		MLP	BEVRAGING PROMOTOR	ESF
	BIJLAGE I			
	Gemeenschappelijke output- en resultaatindicatoren voor ESF-investeringen			
	1) Gemeenschappelijke outputindicatoren voor de deelnemers			
	De gemeenschappelijke outputindicatoren voor deelnemers zijn:			
1	– werklozen, onder wie langdurig werklozen*,	indicator 1		
2	– langdurig werklozen*,	indicator 2		
3	– inactieven*,	indicator 3		
4	– inactieven die geen onderwijs of opleiding volgen*,	indicator 4		
5	– werkenden, onder wie zelfstandigen*,	indicator 5		
6	– jonger dan 25 jaar*,	indicator 6		
7	– ouder dan 54 jaar*,	indicator 7		

8	– ouder dan 54 jaar die werkloos zijn, met inbegrip van langdurig werklozen, of die inactief zijn en geen onderwijs of opleiding volgen*.	indicator 8		
9	– met primair (ISCED 1) of lager voortgezet onderwijs (ISCED 2)*.	indicator 9		
10	– met hoger middelbaar (ISCED 3) of postsecundair onderwijs (ISCED 4)*.	indicator 10		
11	– met hoger onderwijs (ISCED 5 tot en met 8)*.	indicator 11		
12	– deelnemers uit huishoudens waarin niemand werk heeft*.		ESF bevraging	
13	– deelnemers uit huishoudens met afhankelijke kinderen waarin niemand werk heeft*.		ESF bevraging	
14	– deelnemers uit eenoudergezinnen met afhankelijke kinderen*.		ESF bevraging	
15	– migranten, deelnemers met een buitenlandse achtergrond, minderheden (waaronder gemarginaliseerde gemeenschappen zoals de Roma)**.	indicator 15b		
16	– deelnemers met een handicap**.	indicator 16b		
17	– andere kansarmen**.	indicator 17		
18	– daklozen of mensen die van de woningmarkt uitgesloten zijn*.		ESF bevraging	
19	– deelnemers van het platteland* (2).	indicator 19		
	2) Gemeenschappelijke outputindicatoren voor entiteiten zijn:			
20	– aantal projecten dat volledig of gedeeltelijk door sociale partners of niet-gouvernementele organisaties wordt uitgevoerd,			ESF projectnummer
21	– aantal projecten dat op duurzame participatie en vooruitgang van vrouwen op de arbeidsmarkt gericht is,			ESF projectnummer
22	– aantal projecten dat gericht is op overheidsadministraties of overheidsdiensten op nationaal, regionaal of lokaal niveau,			ESF projectnummer

23	– aantal ondersteunde micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (waaronder coöperatieve ondernemingen en ondernemingen binnen de sociale economie).			ESF oproepnummer
3) Gemeenschappelijke onmiddellijk resultaatindicatoren voor de deelnemers zijn:				
24	– inactieve deelnemers die na de deelname op zoek gaan naar werk*,	indicator 24		
25	– deelnemers die na de deelname onderwijs/opleiding volgen*,	indicator 25		
26	– deelnemers die na de deelname een kwalificatie behalen*,		ESF bevraging	
27	– deelnemers die na de deelname aan het werk zijn, met inbegrip van werk als zelfstandige*,	indicator 27		
28	– kansarme deelnemers die na de deelname op zoek gaan naar werk, onderwijs/opleiding volgen, een kwalificatie hebben behaald, aan het werk zijn, met inbegrip van werk als zelfstandige**.	indicator 28		
4) Gemeenschappelijke langeretermijn-resultaatindicatoren betreffende de deelnemers zijn:				
29	– deelnemers die zes maanden na de deelname aan het werk zijn, met inbegrip van werk als zelfstandige*,	indicator 29		
30	– deelnemers wier arbeidsmarktsituatie zes maanden na de deelname verbeterd was*,		ESF bevraging	
31	– deelnemers ouder dan 54 jaar die zes maanden na de deelname aan het werk zijn, met inbegrip van werk als zelfstandige*,	indicator 31		
32	– kansarme deelnemers die zes maanden na de deelname aan het werk zijn, met inbegrip van werk als zelfstandige**.	indicator 32		